

Numer 9 MAJ

2021/2022

GAZETKA SZKOLNA KROPECZKA

SZKOŁA PODSTAWOWA W GARDNIE

Witaj,
majowa
jutrzenko!

Na pierwszego maja szron, obiecuje hojny plon.
Pierwszego maja deszcz, nieurodzajów wieszcz.
W Zygmunta deszcz - nieurodzaju wieszcz.
Maj bogaty sieje kwiaty.
Gdy w maju śnieg pada, suszę zapowiada.
Gizela święta zimy nie pamięta.
W maju zbiera pszczołka, zbieraj i ty ziółka.
Kto się w maju urodzi, temu się dobrze powodzi.
Gdy kukułka kuka w maju, spodziewaj się urodzaju.
Święta Zofija kłosy rozwija.
Chłodny maj, dobry urodzaj.
Majowe błoto, więcej niż złoto.

Czym zajmują się absolwenci naszej szkoły?

Rozmowa z absolwentem naszej szkoły – panem

TOMASZEM DRABIKIEM

M.Ś.: Jest Pan absolwentem szkoły w Gardnie, czy mógłby pan opowiedzieć nam o latach spędzonych w naszej szkole?

T. D.: W okresie kiedy byłem uczniem w szkole w Gardnie, szkoła była podzielona na dwie części. Klasy I-III były dowożone do filii w Wełtyniu. Początkowo dowożono nas tzw. bonanzą, czyli specjalną przyczepą ciągniętą przez traktor, później był to autobus. Oczywiście w trakcie przejazdu nikt w tych środkach transportu dzieci nie pilnował. Od IV do VIII klasy uczęszczałem do budynku w Gardnie, ale była to wtedy maleńka szkoła z 10 gabinetami bez sali gimnastycznej. Szatnie były na korytarzu, na zajęciach z wychowania fizycznego ćwiczyliśmy na korytarzu lub boisku, apele też odbywały się na korytarzu. Byłem uczniem, który się dobrze uczył i nie sprawiał problemów wychowawczych. Byłem też bardzo aktywny w różnych obszarach funkcjonowania szkoły. Działiałem w samorządzie uczniowskim, byłem chorążym pocztu sztandarowego. Zawsze aktywnie reprezentowałem szkołę w zawodach sportowych i konkursach przedmiotowych. Mimo iż ta szkoła była małą wiejską szkółką, to dała mi solidne podwaliny ku temu, abym mógł się dalej rozwijać się pod każdym względem.

M.Ś.: Czy chodząc do szkoły w Gardnie miał pan już sprecyzowane plany na przyszłość?

T. D.: Właściwie nie. Kończąc szkołę marzyłem o tym, aby być lekarzem. No i właściwie to po części się spełniło, bo dziś pracuję w ochronie zdrowia, tylko że zajmuje się leczeniem ludzkich dusz i umysłów.

M.Ś.: Jest pan terapeutą dziecięcym, czy chodząc do naszej szkoły, planował pan pracować z dziećmi?

T. D.: Jestem psychoterapeutą, który pracuje zarówno z dziećmi, jak i dorosłymi. Będąc uczniem, nie planowałem pracować z dziećmi, ale tak się stało. Po liceum skończyłem studia z pedagogiki opiekuńczo-wychowawczej i moją pierwszą pracą był dom dziecka, w którym pracowałem jako wychowawca.

M.Ś.: Gdzie się Pan uczył po skończeniu szkoły w Gardnie?

T. D.: Pierwszą moją szkołą było Liceum Ogólnokształcące w Gryfinie, gdzie wybrałem profil matematyczno-fizyczny. Po zdaniu matury dostałem się na Uniwersytet Szczeciński, na kierunek pedagogika opiekuńczo-wychowawcza, bo wtedy zaczął klarować mi się pomysł pracy z dziećmi. Po pięciu latach studiów, na tym samym uniwersytecie ukończyłem studia podyplomowe z zarządzania oświatą. W tym samym czasie rozpocząłem dwuletnie studium socjoterapii dzieci i młodzieży w Krakowskim Centrum Psychodynamicznym, którego kontynuacją była trzyletnia szkoła psychoterapii indywidualnej, którą również ukończyłem. Studiując psychoterapię, jednocześnie ukończyłem kursy z pomocy psychologicznej i psychoprofilaktyki, jak również psychoprofilaktyki uzależnień. Oczywiście mój zawód wymaga ciągłego poszerzania wiedzy, a więc nadal uczestniczę w szkoleniach, konferencjach, warsztatach i superwizjach, choć dziś ja również szkołę innych.

M.Ś.: Może zechciałby pan opowiedzieć nam trochę więcej o swojej pracy?

T. D.: W toku swojej kariery zawodowej pracowałem w wielu instytucjach i projektach. W domu dziecka, rodzinnym domu dziecka, ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy, ośrodku adopcyjnym, miejskim ośrodku pomocy społecznej, centrum integracji społecznej. Obecnie pracuję w Poradni Zdrowia Psychicznego dla Dorosłych, Dzieci i Młodzieży, gdzie zajmuję się psychoterapią indywidualną. Psychoterapia to taki długotrwały proces leczenia osób z różnego rodzaju zaburzeniami i chorobami psychicznymi. Proces ten polega na co tygodniowych godzinnych spotkaniach terapeuty z pacjentem, na których analizowane są różnego rodzaju mechanizmy psychiczne dotyczące obecnego funkcjonowania pacjenta w różnych relacjach oraz radzenia sobie w różnych sytuacjach, jak i w jego całej historii życiowej od urodzenia do dziś. A następnie na tej podstawie buduje się pewien plan pomocy, zmian jakie muszą się dokonać, aby pacjent mógł satysfakcjonująco przeżyć dalszą część swojego życia. Taki proces terapeutyczny, w zależności od zaburzenia z jakim zgłosił się pacjent, trwa od pół roku do kilku lat. W kategorii wiekowej obejmującej szkołę podstawową najczęściej pomagamy dzieciom z rozpoznaniem takimi jak : ADHD, Zespół Aspergera, nadpobudliwość psychoruchowa, zaburzenia zachowania i emocji. W grupie młodzieżowej są to stany depresyjno-lękowe, uzależnienie od środków psychoaktywnych, samookaleczenia, zaburzenia odżywiania. Gabinet psychoterapeutyczny nie wygląda jak gabinet lekarski. Często ma wygodne fotele i zabawki, aby wszyscy pacjenci czuli się tam swobodnie.

M.Ś.: Na pewno ma pan jakieś wspomnienia, które najbardziej utkwiły panu w pamięci, zdradzi nam pan co to takiego?

T. D.: Ogromnym przeżyciem była dla mnie wielka uroczystość, w której uczestniczyłem, czyli nadanie imienia Bohaterów Westerplatte Szkole w Gardnie w 1982 roku. Było na niej mnóstwo bardzo ważnych osób z władz gminnych i wojewódzkich, ale również żyjący westerplatteczycy. Wtedy szkoła otrzymała sztandar. Było to dla mnie, ucznia małej wiejskiej szkoły, wielkim przeżyciem. Oczywiście wspomnień z okresu nauki w szkole mam o wiele więcej. Są one związane z uczestnictwem w zawodach i konkursach, jak i obozach sportowych. Jednym z takich fajnych przeżyć był pomysł, który zrodził się w VIII klasie, gdzie z dwoma kolegami Krzysztofem i Grzegorzem założyliśmy zespół muzyczny, który grał później na szkolnych zabawach. Fantastyczna przygoda.

M.Ś.: Czy utrzymuje pan kontakt ze swoimi kolegami lub koleżankami z czasów szkolnych?

T. D.: Z częścią kolegów i koleżanek uczyłem się w jednej klasie w liceum. Z pozostałymi przez wiele lat utrzymywałem raczej sporadyczne kontakty. Dopiero kiedy przyszedł czas 30 lat od ukończenia szkoły to nasz kolega Mirosław skrzyknął całą klasę i udało nam się spotkać, od tego czasu spotykamy się prawie co roku.

M.Ś.: Czy był nauczyciel, którego darzył pan szczególną sympatią?

T. D.: W trakcie mojej nauki w szkole było wielu nauczycieli, którzy byli i sympatyczni i wymagający, potrafiący zarówno świetnie poprowadzić lekcję, jak i być mili dla uczniów. Dla mnie takimi nauczycielami, których wspominam ze szczególną sympatią były dwa małżeństwa Państwo Oczkosiowie i Państwo Gręźlikowscy, jak również ówczesna nauczycielka biologii Pani Grażyna Sypuła.

M.Ś.: Dziękuję za rozmowę. Życzę wszystkiego dobrego Panu w życiu zawodowym, jak i prywatnym.

Wywiad przeprowadziła Maja Świrbut z VII a

NASI UCZNIOWIE I ICH PASJE

Matteo Murrocu

Moją pasją jest piłka nożna, którą interesuję się od 9 lat.

Z moją drużyną Energetyk Junior Gryfino jesteśmy w najwyższej lidze rozgrywkowej, jak na nasz rocznik—2008.

Jeszcze nie skończyłem szkoły podstawowej, a plany na przyszłość mam bardzo sprecyzowane. Planuję karierę piłkarską.

NASI UCZNIOWIE I ICH PASJE

Emil Gutowski

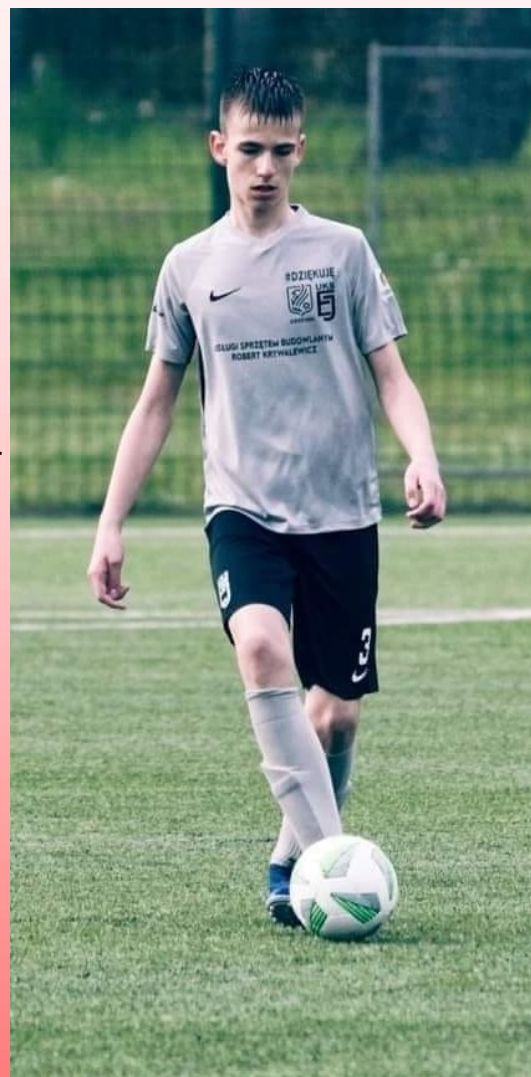

Moją pasją jest piłka nożna. Gram w piłkę, ponieważ spodobało mi się to, jak byłem mały. Od zawsze lubiłem grać w piłkę. W klubie piłkarskim zacząłem grać, jak miałem 7 lat. Gra w piłkę wpływa na poprawę mojej koncentracji, rozwój osobisty i umiejętność pracy w grupie. Gra w piłkę nożną uczy także szacunku, pokory, wytrwałości i umiejętności wyciągania wniosków z błędów.

Dzięki piłce będę miał wspaniałe wspomnienia.

Treningi mam trzy lub cztery razy w tygodniu.

Piłka nożna to sport kontaktowy, można doznać różnych kontuzji, ale i tak polecam. Nie wyobrażam sobie swojego życia bez piłki nożnej.

Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy

Popularnie zwany Świętem Pracy lub po prostu 1 Maja – międzynarodowe święto klasy robotniczej, obchodzone od 1890 co-rocennie 1 maja. Święto wprowadziła w 1889 II Międzynarodówka dla upamiętnienia wydarzeń z pierwszych dni maja 1886 w Chicago, w Stanach Zjednoczonych podczas strajku będącego częścią ogólnokrajowej kampanii na rzecz wprowadzenia 8-godzinnego dnia pracy.

W wielu krajach europejskich pierwszy maja został przyjęty w 1889, we Włoszech dwa lata później. Jednak nawet w naszym kraju to święto napotkało trudny czas. Na przykład w epoce faszystowskiej między 1924 i 1944 Święto Pracy było przesunięto na 21 kwietnia, zbiegając się z Bożym Narodzeniem w Rzymie, przyjmując nazwę Boże Narodzenie w Rzymie, Święto Pracy.

Największy jednak oddźwięk miały hasła majowe w Królestwie Polskim, gdzie świadomość klasowa proletariatu była stosunkowo największa i gdzie ucisk socjalny spletał się ze szczególnie wyrafinowanym uciskiem narodowym ze strony caratu. Już pierwszy obchód święta majowego w roku 1890 przeszedł oczekiwania socjalistów polskich. Odezwa II Proletariatu wydana w przededniu 1 maja — głównie dzięki energii i ofiarności Marcina Kasprzaka — wyjaśnia znaczenie tego święta, wskazuje na konieczność walki o 8-godzinny dzień pracy i kończy się wezwaniem do zgodnego wystąpienia. W Warszawie 1 maja 1890 r. strajkowało około 8 tysięcy robotników; niektóre większe zakłady metalowe były nieczynne. Wybitny udział w zorganizowaniu tego wystąpienia wziął wysłannik polskiej emigracji socjalistycznej, skupionej wówczas w Szwajcarii, Stanisław Padlewski. W Kościele katolickim 1 maja obchodzone jest wspomnienie św. Józefa Rzemieślnika. Wspomnienie to wprowadził do kalendarza liturgicznego papież Pius XII w 1955 jako alternatywę dla świeckiego Święta Pracy.

2 MAJA - Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej obchodzimy 2 maja. To święto, które ma wyrażać szacunek do flagi i propagować wiedzę o polskiej tożsamości oraz symbolach narodowych.

Początkowo Dzień Flagi miał być Dniem Orła Białego. Święto miało podkreślać rangę ojczystego godła, a jego obchody miały przypominać o tym, że symbole narodowe powinny być traktowane z szacunkiem.

Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej został ustanowiony przez Sejm na mocy ustawy z 20 lutego 2004 r. To święto, które ma wyrażać szacunek do flagi i propagować wiedzę o polskiej

Najważniejsze zasady dotyczące eksponowania flagi:

- Flaga lub banner eksponowane publicznie muszą być czyste i mieć czytelne barwy. Nie mogą być pomięte lub postrzępione.
- Weksylia mogą pozostawać na maszcie od świtu do zmroku. Jeśli mają pozostać dłużej muszą być odpowiednio oświetlone.
- Na terenie RP flaga państwowa Rzeczypospolitej Polskiej ma zawsze pierwszeństwo przed wszystkimi innymi flagami. Jeśli eksponuje się na masztach więcej flag, flagę państwową RP podnosi się (wciąga na maszt) jako pierwszą i opuszcza jako ostatnią.
- Nie powinno się podnosić i wywieszać weksyliów w dni deszczowe i przy bardzo silnym wietrze.

*Weksylia - (liczba pojedyncza: weksylium) znak rozpoznawczy wykonany z tkaniny, mocowany do drzewca lub liny. Najczęściej występującymi weksyliami są flagi, flagi stolikowe, bannery, bandery (na morzu), sztandary, chorągiewki samochodowe i proporczyki.

- W czasie burzy, bardzo silnego wiatru lub śnieżycy flagi należy jak najszybciej opuścić i zdjąć.
- Flaga nigdy nie może dotknąć podłogi, ziemi, bruku lub wody.
- Flagą nie oddaje się honorów żadnej osobie, nie pochyla się jej przed żadną inną flagą lub znakiem.
- Flaga nie może służyć jako nakrycie stołu lub opakowanie jakiegoś przedmiotu.
- Na fladze państwowej RP nie wolno umieszczać żadnych napisów i żadnego rodzaju rysunków.
- Powszechny stał się zwyczaj umieszczania na barwach narodowych nazw miejscowości, z których przyjeżdżają kibice na zawody sportowe, aby jednak nie naruszać zasad, powinny to być barwy narodowe, a nie flagi o proporcji 5:8.
- Godnym sposobem zniszczenia zużytej flagi lub banneru jest niepubliczne spalenie. Możliwe jest także godne zniszczenie flagi przez rozdzielenie barw.

Zgodnie z zasadami wywieszona flaga powinna być czysta i wyprasowana. Powinna również powiewać i swobodnie opadać. W żadnym wypadku nie powinna dotykać ziemi ani innego podłoża. Wywieszając flagę w pionie, kolor biały powinniśmy umieścić po lewej stronie dla patrzącego od frontu.

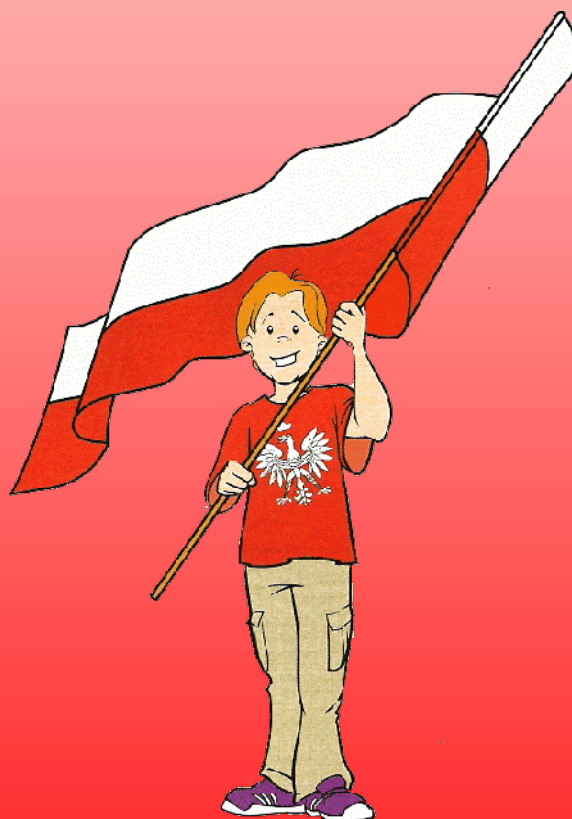
Nie powinniśmy jednak umieszczać flagi na maszcie na dachu domu, gdyż takie zamocowanie flagi oznacza, że wewnątrz budynku sprawowane są funkcje państwowe.

Co grozi za znieważenie flagi?

Do odpowiedzialności możemy zostać pociągnięci na podstawie art. 49 kodeksu wykroczeń za okazywane jej lekceważenie lub z art. 137 kodeksu karnego za znieważanie, zniszczenie, uszkodzenie lub usuwanie symboli państwowych. Kiedy może to nastąpić? Jeżeli ktoś wywiesza polską flagę i wypisuje na niej nie-nawistne hasła, rysuje na niej swastykę albo wywiesza ją w miejscu ewidentnie niegodnym, np. toalecie. Również jako znieważenie symboli państwowych można potraktować spalanie flagi, splunięcie na nią lub jej podeptanie mające charakter publiczny. Zawiadomienie w tej sprawie można złożyć poprzez zwrócenie się do policji lub prokuratury - podsumowuje prawnik. Za zlekceważenie flagi może nam grozić areszt lub kara grzywny od 20 zł do 5 tys. zł.

Artykuł został przygotowany przez Ewę Kowalską i Roberta Radziewicza

Konstytucja 3 Maja

Konstytucja 3 Maja to ustawa, która miała za zadanie regulować ustrój prawny Rzeczypospolitej Obojga Narodów. Była pierwszą w Europie spisaną konstytucją.

Geneza i uchwalenie Konstytucji 3 Maja

Największe możliwości reform stworzył Sejm Czteroletni. Wówczas wydarzenia na świecie stworzyły warunki sprzyjające reformatorom.

Było wiele prób nakreślenia ustawy, jednak najbardziej zbliżony tekst do oryginału został napisany przez Hugona Kołłątaja.

Ostatecznie wstępny projekt nowej konstytucji został przygotowany przez Króla Stanisława Augusta Poniatowskiego wraz z Stanisławem Małachowskim, Ignacym Potockim, Hugonem Kołłątajem oraz Scipione Piattoliego.

Termin obrad nad dokumentem został przyśpieszony o dwa dni, ze względu na strach przed użyciem siły ze strony moskiewskiej. Z początku planowany terminem był 5 maja. Decyzja o przesunięciu terminu była korzystna, gdyż większość oponentów nie wróciła jeszcze z przerwy świątecznej. 2 maja na zgromadzeniu w Pałacu Radziwiłłowskim oficjalnie odczytano projekt Konstytucji.

Obrady sejmowe i przyjęcie Konstytucji odbyły się 3 Maja w Zamku Królewskim w Warszawie. Na pilnie strzeżony przez Gwardię i oddziały księcia Józefa Poniatowskiego zamek przybyło 182 posłów i senatorów, z których przeciwników Konstytucji było jedynie 72.

Projekt uchwalenia nowej ustawy wywołał żywe dyskusje w sejmowym gronie. Przeciwnicy Konstytucji twierdzili, że zgotuje ona niewolę dla kraju, zaś jej zwolennicy wskazywali na fatalne skutki zachowania poprzedniego ustroju.

Konstytucja została uchwalona przez połączone stany w Sali Senatorskiej, została przyjęta większością głosów, co za skutkowało pozytywnym odzewem zarówno ze strony zgromadzonych przed zamkiem tłumów jak i osób znajdujących się w sali obradowej.

Protest przeciwko uchwaleniu ustawy podpisało 28 osób, jednak niektórzy wycofali później swoje głosy.

Obalenie Konstytucji 3 Maja

W zamyśle twórców Konstytucja 3 Maja miała stanowić początek zmian. Została pozytywnie oceniona przez większość sejmików relacyjnych.

Wciąż jednak działalność prowadzili ludzie przeciwni ustawie, a ich działania zaczęły się posuwać coraz dalej. W Rosji uznano przyjęcie Konstytucji w Polsce jako zagrożenie, bali się, że stracą możliwość wpływania na państwo. Grupa polskich magnatów, która była przeciwna Konstytucji poprosiła cesarzową Rosji Katarzynę II o interwencję i przywrócenie im przywilejów, które przez uchwalenie Konstytucji zostały im odebrane.

Łącząc siły utworzyli wraz z wsparciem cesarzowej konfederację targowicką.

Konstytucja obowiązywała tylko przez czternaście miesięcy, potem została obalona przez armię rosyjską i konfederację targowicką, w wyniku przegranej wojny polsko – rosyjskiej.

Znaczenie i skutki Konstytucji 3 Maja dla Polski

Konstytucja wprowadzała trójpodział władzy, ograniczała wszelkie przywileje szlachty zagrodowej. Potwierdzała także przywileje mieszczańskie - mieli oni prawo do bezpieczeństwa osobistego, posiadania ziem, prawo do zajmowania stanowisk oficerskich, a także prawo do nabywania szlachectwa.

Konstytucja 3 Maja znosiła narzędzia władzy szlacheckiej, m.in. liberum veto, konfederacje i sejm skonfederowany. Ograniczała też prawa sejmików ziemskich. W dniu ustanowienia Konstytucji 3 Maja przestaje istnieć Rzeczpospolita Obojga Narodów, a w jej miejsce zostaje utworzona Rzeczpospolita Polska. Zostaje zniesiona również wolna elekcja, a dla zapewnienia bezpieczeństwa wprowadzona zostaje stała armia, która miała liczyć 100 tysięcy żołnierzy. Ustanowiono podatki w wysokości 20% - dla duchownych, 10% - dla szlachty, natomiast ludzie ubodzy i chłopci zostali zwolnieni z opłacania podatku.

Święto Konstytucji 3 Maja

Święto Konstytucji 3 Maja zostało uchwalone już dwa dni po ustanowieniu Konstytucji. W czasach rozbiorów zostało zabronione i ponownie dopiero wznowiono jego obchody w kwietniu 1919 roku.

Jednak w 1939 roku wybuchła II wojna światowa, podczas której ponownie zostało zdelegalizowane przez hitlerowców i sowietów. Po demonstracjach w 1946 nie było obchodzone, zaś zostało zastąpione świętem 1 Maja (Międzynarodowym Dniem Solidarności Ludzi Pracy - Świętem Pracy). W styczniu 1951 roku zostało zdelegalizowane przez władze komunistyczne. Dopiero w roku 1981 ponownie władze zaczęły świętować uchwalenie Konstytucji w maju. Po zmianie ustroju w 1990 Święto Konstytucji 3 Maja zaczęło oficjalnie należeć do narodowych świąt.

Konstytucja 3 Maja jest dla Polaków bardzo istotna, ponieważ wprowadziła istotne zmiany w organizacji najwyższych władz Rzeczpospolitej.

Przygotowała: Marika Marczuk

3 Maja w naszym przedszkolu

Nasze przedszkolaki upamiętniły Dzień Flagi i rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja.

Zaszpiewały piosenkę „Jesteśmy Polką i Polakiem”, wzięły udział w patriotycznym pokazie mody i wzięły udział w Biegu dla Niepodległej.

przygotowała: Oliwia Szachniewicz

20 MAJA – ŚWIATOWY DZIEŃ PSZCZÓŁ

Historia i cel obchodów

Światowy Dzień Pszczół, obchodzony od 2018 r., został ustanowiony przez ONZ z inicjatywy Słowenii. Celem jest podkreślenie znaczenia pszczół dla pozyskiwania żywności i zwrócenie uwagi na zagrożenia dla nich.

Malejąca populacja wielu gatunków owadów zapylających – przede wszystkim pszczół – jest jednym z kluczowych dla bioróżnorodności problemów. Ponad 87 proc. gatunków roślin na świecie jest zapylanych m.in. przez pszczoły.

Powodem ich ginięcia jest nieprawidłowe i zbyt częste stosowanie środków ochrony roślin, wywołujące ich zatrucie.

Dlaczego ochrona pszczół jest tak ważna?

W czasie zbiorów pszczoły świadczą jedną z najważniejszych usług dla ekosystemu, ponieważ zapylają wiele gatunków roślin, także tych, które są pożywieniem dla nas i dla wielu gatunków zwierząt.

Zapylają też rośliny, które są wykorzystywane do celów ozdobnych, leczniczych, kosmetycznych i tekstylnych (np. bawełna, len).

Prowadzone przez pszczoły zapylenie roślin jest jednym z najważniejszych czynników plonotwórczych.

Pszczola miodna, oprócz przyczyniania się do znacznego zwiększenia plonów rolników, wytwarza jednocześnie cenne produkty pszczele, tj. miód, воск, pierzgę, propolis, mleczko i jad pszczeli.

Ciekawostki, fakty i ważne informacje o Pszczołach:

1. Pszczoły są bardzo blisko spokrewnione z grzebaczami, które dawniej uważano za należące do rzędu błonkoskrzydłych.
2. Pszczoły należą do grupy żądłówek.
3. Pszczoły to gatunek, który wyewoluował z form, które karmiły swoje potomstwo pokarmem pochodzenia zwierzęcego.
4. Niemal wszystkie gatunki pszczół, które występują w postaci larw oraz w postaci dorosłych owadów, żywią się pokarmem pochodzenia roślinnego.
5. Zaledwie tylko kilka gatunków pszczół z rodzaju *Trigona* żywią się pokarmem o pochodzeniu mięsnym.
6. Za źródło białka dla pszczół służy zwykle pyłek, a źródłem energii, czyli cukrów, jest nektar.
7. Poprzez żerowanie na kwiatkach, pszczoły je zapylają.
8. Poza nektarem czasem pokarmem o roślinnym pochodzeniu są różnego rodzaju oleje, które zbierane są przez jeden z rodzajów pszczół.
9. Morfologiczne cechy pszczół, czyli ich cechy wyglądu zewnętrznego, to m. in. obecność rozgałęzionych włosków na ciele, a także rozszerzony i powiększony nastopek, czyli pierwszy człon stopy.
10. Cechami szczególnymi pszczół są również pyłkożerność i nektarożerność larw. Wyjątkiem są jednak pewne rodzaje pszczół, które związane są z padlinożernością lub z pasożytniczym trybem życia.

11. Ciekawym zachowaniem pszczół jest czyszczenie przednich nóg przy pomocy nóg środkowych, które wyposażone są bardzo często w tzw. szczoteczkę, z łac. penicillus.

12. Do identyfikacji rodzin i rodzajów pszczół wykorzystuje się często m. in. sposób użytkowania skrzydeł.

13. Na całym świecie znanych jest ponad 20 tys. gatunków pszczół.

14. Największa różnorodność, jak i liczebność gatunkowa tej grupy występuje w strefie klimatu umiarkowanego ciepłego, a zwłaszcza w suchych regionach.

15. W całej Europie żyje ok. 2 tys. gatunków pszczół.

16. Na obszarze Polski występuje ok. 570 gatunków tych owadów.

17. Podział pszczół na przestrzeni lat zmieniał się. Jednak dzisiaj występujące na świecie pszczoły dzielą się na 7 rodzin. Są to lepiarkowate (Colletidae), pszczolinkowate (Andrenidae), smuklikowate (Halictidae), spójnicowate (Melittidae), miesierkowate (miesiarkowate) (Megachilidae), pszczołowate (Apidae) oraz Stenotritidae. Wszystkie te rodziny, z wyjątkiem ostatniej, występują również na terenie Polski.

18. Ze względu na prowadzony tryb życia pszczoły podzielić można na społeczne, pasożytnicze i samotne, z czego największą część stanowią pszczoły samotne.

19. Za najbardziej znany przykład pszczół o społecznym trybie życia uchodzić może pszczoła miodna.

20. Ok. 20 do 25 procent pszczół w Polsce stanowią gatunki pasożytnicze. Pasożytniczy tryb życia pszczół polega na tym, że nie budują one własnych gniazd, a ich potomstwo rozwija się w gniazdach gospodarzy.

21. Do najważniejszej z ról, jaką pełnią pszczoły w przyrodzie, zalicza się zapylanie roślin kwiatowych.

22. Poszczególne gatunki pszczół mogą różnić się między sobą również m. in. tym, do którego taksonu roślin są przywiązane.

23. Pszczoły miodne zbierają nektar i pyłek oraz zapylają rośliny owadopylne, takie jak np. drzewa owocowe czy rzepak. Takie rośliny, które są surowcem dla pszczół, nazywa się miododajnymi.

24. Poza miodem pszczoły miodne produkują również m. in. wosk, mleczko pszczele czy jad pszczeli.

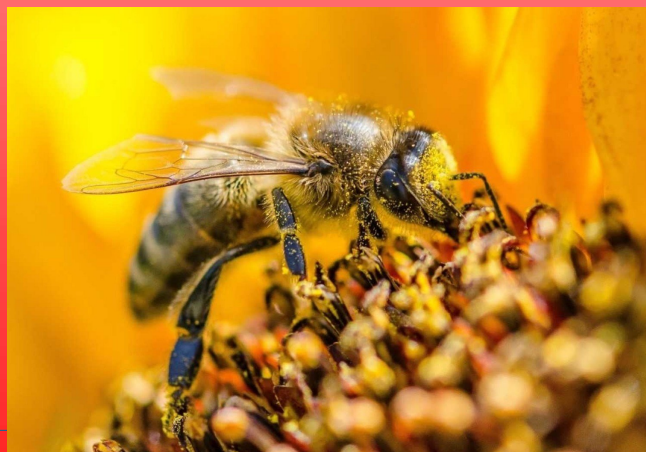
25. Pszczoła miodna unosi się w powietrzu dzięki dwóm parom skrzydeł, natomiast trzecia para służy im do przenoszenia pyłku.

26. Żądło jest narządem, który powstał na skutek modyfikacji narządów rozrodczych samicy.

27. Użądlenie bezkręgowca, który posiada miękkie ciało, nie powoduje większych szkód u pszczoły. Natomiast użądlenie większego kręgowca kończy się jej śmiercią.

28. Jad pszczeli, który dostaje się do ciała człowieka po użądleniu, nie jest dla niego zagrożeniem, choć powoduje obrzęk. Może być groźny w przypadku, gdy człowiek jest uczulony lub gdy użądlenie jest bardzo duże.

29. Struktura społeczna pszczoły miodnej (rój pszczeli) składa się z królowej, robotnic i trutni.

30. Pszczoły przechodzą przeobrażenie zupełne. Z jaj wylęgają się larwy, które następnie nabierają kształtu nieruchomej poczwarki. Dopiero z poczwarki, przypominającej swoim kształtem dorosłego osobnika, wykluwa się imago, czyli postać dorosła pszczoły.
31. Samice wylęgają się z jaj diploidalnych, które składa matka.
32. Larwy pszczoł karmione są miodem i mleczkiem pszczelim, a także papką miodowo-pyłkową.
33. Te larwy, które mają w przyszłości stać się robotnicami, mają być karmione mleczkiem tylko przez ok. 3 dni, natomiast przyszła królowa jest nim karmiona do samego przeistoczenia się w poczwarkę.
34. Pszczoły bardzo obawiają się dymu. W takiej sytuacji, kiedy do ulu wpuszczany jest dym, myślą one, że doświadczają jakiejś katastrofy.
35. Robotnice mogą składać jaja, jednak nie są one zapłodnione, gdyż ich zbiorniczek nasienny nie jest wystarczająco dobrze rozwinięty.
36. Robotnica, która składa jaja, nazywana jest trutówką.
37. Larwy przepoczwarzają się w matki po 2 tygodniach, w robotnice po 3, a w trutnie po prawie 4 tygodniach.
38. Pierwsza matka, które się wylęga, zabija pozostałe, następnie, po ok. 6 dniach, osiąga dojrzałość i odbywa lot godowy, podczas którego jest unasieniona.
39. Głównym zadaniem królowej pszczoł jest składanie jaj. W tym celu jej zbiorniczek nasienny jest zapładniany przed wiele trutni podczas lotu godowego.
40. Lot godowy królowej pszczoł odbywa się w ciepły, wiosenny dzień, który jest bezwietrzny, który odbywa się nawet na wysokości kilkunastu metrów, zwykle między godzinami 12 a 18.
41. Królowa wabi trutnie specjalnym zapachem, który jest wydzielany przez feromony, które trutnie wychuwają z odległości do 100 m.
42. Bezpośrednio po akcje odbytych z królową trutnie umierają z powodu wyrwania aparatu umożliwiającego odbycie tego aktu.
43. Trutnie są w ulu wyłącznie w porze wiosennej. Jest ich średnio ok. 2,5 tys. Pozostają one zupełnie bezczynne, nie zajmują się zbieraniem pyłku, ani nie pełnią społecznej funkcji. Ich jedyną rolą jest zapłodnienie królowej, wtedy też giną.
44. Te trutnie, które nie zapłodnią królowej, pomagają przy ocieplaniu gniazda do temperatury 35 stopni i zostają tam do wczesnej jesieni. Następnie są przepędzane z ula, a następnie giną z głodu i z zimna.
45. Trutnie żyją ok. 50 dni.
46. Robotnice są stałymi mieszkankami w ulu. Żyje ich tam zwykle ok. 50 tys.
47. Robotnice przez całe swoje życie posłuszne są sygnałom chemicznym wysyłanym przez królową, czyli feromonom.
48. W komorach plastra znajduje się 6 tys. jaj, 9 tys. larw i 20 tys. poczwerek.
49. Funkcjami robotnic jest m. in. pielęgnowanie larw, czyszczenie komórek, wentylowanie ula, zbieranie pokarmu.
50. Zaraz po tym, jak robotnica przepoczwarzy się, zaczyna pracować i wypełniać swoje obowiązki.
51. Bardzo ważną rolę pełnią pszczoły zbieraczki. Wędrują po okolicy i szukają miejsc, w którym będą mogły zdobyć wystarczająco dużo pożywienia. Pożywienie to jest sprawiedliwie rozdzielane pomiędzy wszystkich mieszkańców ula.
52. Robotnice z pozyskanych pyłków tworzą nie tylko miód, który przechowywany jest w celu robienia zapasów na dni bez pożywienia, a drugim materiałem jest воск, który służy jako materiał budulcowy.
53. Pszczoła robotnica zostaje pszczołą zbieraczką po ok. 21 dniu życia. Każda z nich obiera sobie tylko jeden rodzaj pyłku i tylko ten znosi do ula.
54. Jak się nazywa pszczoła bez czoła? Psz.

Przygotowała: Laura Ferens

HISTORIA SIATKÓWKI

Historia **piłki siatkowej** rozpoczyna się końcem XIX wieku i wiąże się z Williamem Morganem. Morgan pracował jako dyrektor wychowania fizycznego w YMCA w Holyoke w stanie Massachusetts. Tam spotkał James'a Naismith'a, który jest wynalazcą innej popularnej dyscypliny – koszykówki. Morgan zainteresował się koszykówką i przez pewien czas obserwował tę grę. W końcu doszedł do wniosku, że nie jest ona przeznaczona dla wszystkich. Uważał, że słabsi chłopcy czy starsi mężczyźni będą mieć problemy z nieustannym bieganiem po boisku i z tak dużą ilością kontaktu fizycznego. Postanowił więc wymyślić grę, w której każdy będzie miał jednakowe szanse, ale cele będą podobne do tych w koszykówce. Marzeniem Morgana było stworzenie takiej gry, w której będzie mógł uczestniczyć każdy, bez względu na wiek czy zdolności fizyczne.

Pierwsze zasady

Jego marzenie się spełniło. Morgan postanowił zaczerpnąć zasady z innych dyscyplin, takich jak: koszykówka, piłka ręczna czy tenis. Swoją wiedzę i metody szkolenia wykorzystał do tego, aby stworzyć zasady do nowej gry. Długo nie mógł wybrać odpowiedniej piłki do swojej gry, ponieważ piłka do koszykówki była za ciężka, a do ręcznej za mała. W końcu postanowił zlecić wykonanie odpowiedniej piłki amerykańskiej firmie specjalizującej się w produkcji sprzętu sportowego – A.G. Spalding & Bros. Stworzona przez firmę **piłka** okazała się idealna do tego sportu, była pokryta skórą, a jej obwód wynosił 25 – 27 cm. Ostatnią więc rzeczą, którą Morgan musiał zrobić było wymyślenie nazwy dla swojej gry. I w ten właśnie sposób powstała dyscyplina nazwana „**Minonette**”.

„Siatkówka” zamiast „Minonette”

William Morgan objawił nową dyscyplinę sportu całemu światu dokładnie 9 lutego 1895 roku. Aby zdemontować swoją grę, Morgan stworzył dwa zespoły, liczące po pięciu mężczyzn. Opowiadał również, że gra została stworzona tak, aby można było w nią grać zarówno w hali gimnastycznej, jak i na świeżym powietrzu. Celem gry było utrzymanie piłki w powietrzu odbijając ją przez siatkę wysoko na drugą stronę. „**Minonette**” spodobała się wszystkim uczestnikom konferencji, ale jeden z profesorów, Alfred T. Halsted, zasugerował, aby zmienić jej nazwę. Uważał, że gra powinna się nazywać „**siatkówką**”, ponieważ głównym jej celem było „volley”, a więc odbicie piłki do gracza przez siatkę. Morgan zgodził się z opinią profesora Halsted'a i od tego czasu grę nazywamy „**siatkówką**”.

Pierwszy mecz w **siatkówkę** odbył się 7 lipca 1896 roku w Springfield College. Natomiast pierwszy turniej międzynarodowy rozegrano w 1913 roku w Manilli, z udziałem Japonii, Chin i Filipin. Od tego czasu **siatkówka** bardzo szybko rozprzestrzeniła się na świecie, zyskując wielu zwolenników. Reguły gry uległy nieznacznej zmianie – od 1918 roku zespoły siatkarskie liczą sześciu graczy, a nie pięciu. Natomiast w 1920 roku została wprowadzona reguła trzech odbić piłki przez jeden zespół.

1. Siatkówka wymyślona została przez Amerykanina Williama G. Morgana w 1895 roku.
2. W Polsce pierwszy mecz siatkarski odbył się w Warszawie w 1919 roku.
3. Sport ten najbardziej popularny jest w Polsce, Brazylii, Bułgarii, Włoszech i Rosji.
4. Od 1964 roku jest to dyscyplina olimpijska.
5. Zasady gry są ustalone przez FIVB (Międzynarodowa Federacja Piłki Siatkowej).
6. Siatkówka wymyślona została w odległości zaledwie 10 mil od Springfield College w Springfield , gdzie 4 lata wcześniej wymyślono koszykówkę.
7. Pierwsze Mistrzostwa Świata odbyły się w 1949 mężczyzn i 1952 kobiet.
8. Średnio siatkarz skacze 300 razy w ciągu meczu.
9. Pierwsza specjalnie zaprojektowana piłka dla siatkówki powstała w 1900 roku.
10. Jest to drugi najbardziej popularny sport na świecie, ustępującym jedynie piłce nożnej.
11. Najdłuższy mecz siatkówki odbył się w Kingston (Północna Kalifornia) i trwał aż 75 godzin i 30 minut.
12. Początkowo siatkówka nazywała się Mintonette.
13. Mecz trwał 9 rund. Każda z nich trwała do momentu aż wszyscy zawodnicy zaserwowali.
14. Najdłuższy set rozegrano w lidze greckiej pomiędzy AEK Ateny i PAOK Saloniki. Trwał 54 minuty i 52 sekundy.
15. Al Scates pięciokrotnie wybierany został trenerem roku. W ciągu swojej 43 letniej pracy trenerskiej uzyskał ponad 1100 wygranych. Obecnie trenuje UCLA Bruins z którym zdobył 19 mistrzostw NCAA.
16. Polskie siatkarki w 2008 roku dostały „dziką kartę” na Puchar Świata w Japonii nie tylko ze względu na dobrą grę ale i urodę.
17. Istnieje odmiana siatkówki dla niepełnosprawnych. Mecze rozgrywane są na siedząco.
18. Hihiro Jo Baliska pochodzący z Tajlandii jest najniższym zawodowym siatkarzem. Ma jedynie 163 cm wzrostu.
19. Najwyższym zawodnikiem jest Rosjanin Dimitri Muserski mierzący 218 cm.
20. Najwyższym polskim zawodnikiem jest Marcin Nowak mierzący 215 cm.
21. Najwyższą siatkarką jest Alba Hernandez z Puerto Rico. Ma 207 cm wzrostu.

Przygotował: Szymon Krężelok

Dzień Matki

„Kochana Mamo”

M. Szypowska

Kochana Mamo, gdy będę duży,
to Ci przywiozę malpęczkę z podróży.
Długim ogonkiem to zwinne zwierzę
będzie za Ciebie zmywać talerze.

Kochana Mamo, gdy będę duży,
to Ci przywiozę wielbłąda z podróży.
Na jego grzbiecie wygodnie siądziesz,
aby do pracy mknąć na wielbłądzie

Kochana Mamo, gdy będę duży,
to Ci przywiozę tłum zwierząt z podróży.
Niech wszystkie ze mną mówią to samo,
że bardzo Ciebie kochamy, Mamo.

Dzień Matki podobno po raz pierwszy w Polsce świętowano 26 maja 1914 r. w Krakowie. Dzień Matki, to święto wyjątkowe, podczas którego doceniamy mamy za trud włożony w opiekę nad nami, wsparcie w trudnych chwilach, ich troskę, pomoc i bezwarunkową miłość. Każda mama w takim dniu powinna poczuć się naprawdę wyjątkowo. Obecnie jest to święto rodzinne, podczas którego dzieci przygotowują drobne upominki dla mam. Są to własnoręcznie szykowane laurki, obrazki i życzenia, a także kwiaty i cała masa innych dziecięcych skarbów przekazywanych ukochanym mamom.

Jest to również dzień, w którym dzieci przedstawiają się jako twórcy i artyści. Śpiewają piosenki, recytują wiersze i robią całą masę innych skomplikowanych przedstawień.

Dzień Matki ciekawostki

- Pierwszy Dzień Matki w Polsce odbył się w Krakowie w roku 1914.
- Polska jako jedyny kraj na świecie obchodzi Dzień matki 26 maja.
- W niektórych państwach na świecie Dzień Matki obchodzony jest wspólnie z Dniem Kobiet. Dzieje się tak między innymi w Rosji, Bułgarii, Armenii czy na Białorusi.
- W USA Dzień Matki jest świętem narodowym. Na ulicach pojawiają się flagi, które są symbolem Amerykańskich Matek Narodu.
- We Francji Dzień Matki został zapoczątkowany przez Napoleona.
- W Anglii i Szkocji święto to nazywane jest Niedzielą u Matki – Mothering Sunday.
- Ciekawą tradycję mają Jugosłowianie. Dzień Matki nazywany jest tam Łózkowym Więzieniem. Polega to na tym, że mama nie może wyjść rano z łóżka, nim nie obdaruje dzieci smakołykami i drobnymi prezentami. Jak widać dziwnym sposobem dzieciom w Jugosławii udało się odwrócić działanie święta
- W starożytności Dzień Matki był dniem poświęconym bogini matce, a często również obchodom towarzyszyły zabawy związane z nadejściem wiosny i nowym życiem.
- Najwcześniejsze źródła dotyczące Dnia Matki pochodzą ze starożytnego Egiptu. Dla pierwszych ludzi moment narodzin nowego życia był czymś mistycznym. Dlatego rodzice matki otrzymywały niemal boski status.

To matka?

Karol Wojtyła

Choć posiwały ciemne jej sploty,
Chociaż zmarszczkami twarz jej pokryta,
Chociaż wdzięk lekki straciły kroki,
Lecz w oczach tenże uśmiech zakwita,
Ta sama miłość w sercu jej płonie,
Co wiek swój, słabość, zapomnieć każe,
Tylko do dzieci wyciąga dłonie,
I wszystko oddać gotowa w darze.
I choć na nogach ledwo się ślania,
Mnie spocząć każe, "... boś ty zmęczona,
Ty tyle dzisiaj miałaś biegania..."
I tuli dziecko swoje w ramionach.
I zawsze czujna, ciągle gotowa
Pomagać dzieciom swym do ostatka,
Miłość swą w czyny zdobi, nie w słowa -
- To ma jedyna, najdroższa matka!

Wszystkim mamom z okazji ich święta życzymy, aby ten radosny dzień
na zawsze troski odsunął w cień.

Niech się śmieje do was świat,
blaskiem szczęśliwych i długich lat!

Niech oknem i drzwiami pomyślność wam wchodzi,
za dobroć i miłość niech was nagrodzi !

Wszystkiego najlepszego.

Przygotowała: Dagmara Baczewska

SZKOLNY KLUB LITERACKI „MIŁOŚNICY LITERATURY”

WERSZE NA DZIEŃ MATKI

Dziękuję Ci Mamo

Dziękuję Ci za dni spędzone razem,
te ciepłe i te zimne poranki zaspane.
Za miłość, którą mnie obdarzasz
i za każde urodziny, które mi wyprawiasz.
Dziękuję Ci za ciepło, które nie ma końca,
za miłe i dobre wspomnienia ze szczerego serca.
Za prezenty z pod choinki,
za malowanie kolorowej i wzorzystej pisanki.
Za wakacje wesołe
i niesamowite ferie zimowe.
Dziękuję Ci Mamo!

Laura Ferens

MAMUSIA

Mama jest piękna od samego rana.
Gdy parzy kawusię, parzy sobie palusie.
Jak pędzi do pracy, łamie sobie obcasy.
Gdy wraca wieczorem z pracy,
obiad ma podany na tacy.
Idzie zmęczona spać, by rano znowu do pracy wstać.
Gdy nie może nas obudzić, cukierkiem próbuje nas pobudzić.
Mama jest dla nas bardzo ważna,
kochana, miła i odważna.

Robert Radziewicz i Ewa Kowalska

MAMUSIA

Gdy dostanę uwagę, proszę moją mamę,
by mi odpuściła moją karę.
Nie zawsze mówi „okej”,
lecz jestem bardzo dumna z niej.
W Dniu Matki bukiet kwiatów jej daję
i do łóżka zanoszę śniadanie.
Wtedy się bardzo cieszy,
a od mojego brata dostaje dużo rzeczy.
Nie mogę uwierzyć, że tyle cierpliwości do mnie ma,
tak Ją bardzo kocham, że nieważne czy coś mi da.

Ala Dudek i Martyna Olech

DZIEŃ MATKI

Mama kochana, czasem zwariowana.
Raz jest pewna siebie,
a raz o niczym nie wie.
Dzień Matki -26 maja świętujemy od rana,
złożmy naszym Mamom życzenia,
niech się spełnią Ich marzenia.
Przynieś Mamie kota i powiedz,
że Ją bardzo kochasz.
Kwiaty niebieskie,
jak Jej oczy piękne,
wręcz Jej z prezentem
i buziaka daj z uśmiechem.

Oliwia Szachniewicz i Oliwia Sienkiewicz

KOCHANA MAMO

Mamusiu kochana dziękuję!
Za Tve serce pełne miłości dziękuję!
Dziękuję za wszystko co dla mnie zrobiłaś,
za to, że mi nie raz odpuściłaś.

Mamusiu kochana dziękuję!
Za każdą chwilę spędzoną ze mną dziękuję!
Daję Ci prezent i kwiaty piękne,
niech życie Tve będzie dalej uśmiechnięte.

Szymon Krężelok

MAMA

26 maja Twoje święto,
kwiaty dla Ciebie jak zawsze będą.
Kocham Cię Mamo najdroższa.
Do Ciebie się przytulam,
kocem Cię otulam,
herbatę i słodyczne przynoszę.
Zdjęcia swoje oglądamy,
lody razem zajadamy,
ulubione Smerfy oglądamy,
bo dziś Twoje święto mamy.

Agata Piela

DZIEŃ MATKI

Mamusiu kochana,
w dniu Twojego święta
najserdeczniejsze składam Ci
życzenia.
Mamo kochana,
kocham Cię z całego serca.
Róże i prezenty Ci przynoszę
i o uśmiech proszę.
Śmiej się zawsze i radośnie,
żyj sto lat dla mnie proszę!

Artur Rusinek

Soboty z planetą natury...

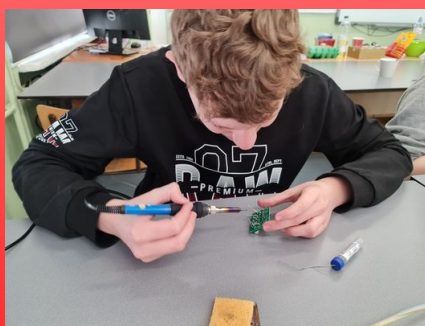
9 kwietnia nasz chemiczny zespół po raz kolejny zebrał się na sobotnie kółko. Tym razem robiliśmy zupełnie co innego. Chcecie wiedzieć jak nam poszło? W takim razie zapraszam do czytania! ☺

CO ROBILIŚMY?

Kwietniowa lekcja była inna niż zazwyczaj. Przydała się tu zarówno precyzja, dokładność, spokój jak i umiejętność logicznego myślenia, i czytania ze zrozumieniem. Naszym zadaniem było własnoręczne zlutowanie układu lampki LED reagującego na kłnięcie. Najpierw przygotowaliśmy potrzebne stanowiska i przyrządy. Musieliśmy zachować szczególną ostrożność, gdyż nagrzana lutownica jest baaaardzo gorąca. Po przeczytaniu z grubsza instrukcji, zapoznaliśmy się z elementami dostępnymi w zestawie. Z początku ciężko było nam rozróżnić poszczególne fragmenty, ale w końcu każdemu się udało. Zamontowaliśmy „na sucho” wszystkie części, a gdy z pomocą Pani Kwaśnicy byliśmy przekonani, że są dobrze umiejscowione zaczęliśmy zabawę z lutowaniem. Na początku było trudno, szczególnie u osób, które nigdy tego nie robiły, ale po kilku zlutowaniach szło już nam całkiem dobrze. Było to zdecydowanie nowe doświadczenie życiowe. Po zlutowaniu wszystkich elementów przyszedł czas na przetestowanie naszych lampek LED. Większości z nas nie działała ona za pierwszym razem właściwie, dopiero po poprawieniu zlutowanych złączy lampka zaczęła poprawnie świecić. W końcu każdemu z nas się udało.

Przygotowała: Oliwia Okoń

Dlaczego powinno się pić dużo wody w upalne dni?

Jaką ilość wody powinno się pić na co dzień?

Ile wody powinno się pić dziennie?

Naukowcy podają, iż dorosły mężczyzna powinien pić około 2,5/3 litrów płynów dziennie, natomiast kobiety powinny pić nieco ponad 2 litry dziennie. Niemowlęta powinny pić około 800ml dziennie, dzieci w wieku 1-3 1300ml, w wieku 4-6 1700ml, w wieku 7-9 1900ml.

Jaką ilość wody powinno się pić w upalne dni?

Wraz z nadchodzącą falą upałów nie powinniśmy zapominać o nawodnieniu naszego organizmu. Naukowcy dowodzą, że w upalne dni powinno się pić więcej i częściej. W upalne dni powinno się pić od 2-3 litrów, lub więcej. Trzeba pamiętać też, o tym, aby pić często, ale w małych ilościach, nie wolno natomiast dopuszczać do odwodnienia organizmu. Pamiętajmy, że gdy chce nam się pić to oznacza, że już jesteśmy odwodnieni.

Skutki niepicia wody

Dlaczego nie powinniśmy zapominać o picu wody?

Pamiętajmy, że może to skutkować poważnymi konsekwencjami takimi jak:

- brak koncentracji,
- senność,
- ból np. głowy i pleców,
- nasza skóra staje się „szara” i odwodniona,
- drgawki,
- szybkie bicie serca,
- gorączka,
- spadek ciśnienia,
- omdlenia,
- w skrajnych przypadkach śmierć.

Skutki picia wody w nadmiarze

Picie zbyt dużej ilości wody, w krótkim czasie nie jest zbyt dobrym pomysłem, prowadzi to do zatrucia wodnego.

Gdy w naszym organizmie znajdzie się zbyt dużo wody, zaczyna przesączać się do wnętrza komórek. Wtedy, dla zachowania zrównoważonego ciśnienia, komórki wydają z siebie sód i zaczynają pęcznieć, co może prowadzić do wzrostu ciśnienia w czaszce, a nawet do śmierci. Aby doprowadzić do śmierci z powodu zatrucia wodnego trzeba wypić 6 litrów wody w krótkim czasie.

Podsumowanie

Oczywiście należy pamiętać o odpowiednim nawadnianiu się, jednak nie należy przesadzać.

Przygotowała: Hanna Ciasnocha

I Festiwal Piosenki Patriotycznej

20 maja 2022 roku, odbył się 1 w naszej szkole, wykonany przez klasy 1-3 w ramach realizacji projektu Patriotycznego Szkoły Podstawowej w Gardnie, **Festiwal Piosenki Patriotycznej**.

Na początku, przypomniana została historia polskich pieśni patriotycznych. Wymienione zostały ważne, piękne pieśni patriotyczne, między innymi: „*Bogurodzica*”-Utwór anonimowy, najprawdopodobniej napisany na przełomie XIII i XIV wieku, „*Gaude Mater Polonia*”-Wówczas stanowiąca hymn ku czci św. Stanisława ze Szczepanowa, „*Mazurek Dąbrowskiego*”- Wyjatek, hymn Polski napisany W 1797 r. przez Józefa Wybickiego, który towarzyszy wielu wydarzeniom, m.in. rozpoczęciu i zakończeniu roku szkolnego.

W owym występie, swoje talenty, zaprezentowali:

- Klasa I A w utworze „**Serce w plecaku**”- Pieśń została napisana w roku 1933 z okazji *Dnia Żołnierza*. Autorem pieśni Serce w plecaku jest Michał Zieliński oraz w utworze „**Oka**”- Jest to piosenka wojskowa, która powstała w lipcu 1943 roku nad Oką w Sielcach w obozie *1 Dywizji im. Tadeusza Kościuszki*. Autorem tekstu pieśni wojskowej Oka jest Leon Pasternaka.
- Klasa II A zaprezentowała swoje wydanie utworów „**Piechota**”- autorstwo pieśni „Piechota” przypisuje się, w zależności od źródeł, dwóm osobom. Pierwszą - jest Bolesław Lubicz-Zahorski, drugą - Leon Łuskino oraz „**Palacyk Michła**”- jest to piosenka bohaterskiego batalionu harcerek „Parasol”, którego powstańczy szlak bojowy wiodł z Woli na Stare Miasto. Słowa napisał dowódca jednej z drużyn I kompanii por. „Rafała”, pchor. „Ziutek” – Józef Szczepański.
- Następnie klasa III A zachwyciła nas utworem „**Pierwsza Kadrowa**”- Jest to Pieśń wojskowa Marsz Pierwszej Kadrowej, która powstała podczas marszu I Kompanii Kadrowej w dniach 12-16 sierpnia 1914 roku. Autorem słów był żołnierz I Kompanii Kadrowej Tadeusz Ostrowski oraz utworem „**Legiony**”- Pieśń wojskowa „My Pierwsza Brygada” powstała pod koniec I Wojny Światowej. Autorami tekstu są Tadeusz Biernacki i Andrzej Hałaciński.
- Za to Klasa III B zaprezentowała „**Warszawskie dzieci**”- Piosenkę wojskową która powstała 4 lipca w 1944 roku. Autorem tekstu jest Stanisław Ryszard Dobrowolski, natomiast muzyki - Andrzej Panufnik i „**Rotę**”- najbardziej znana w naszym kraju pieśń patriotyczna. Autorem słów jest Maria Konopnicka, natomiast muzyki - Feliks Nowowiejski.

Na koniec wspaniałych występów wspólnie odśpiewany został „Mazurek Dąbrowskiego”.

Panie Dyrektor wspólnie, po burzliwych naradach, zdecydowały, że wszystkim klasom, należy się 1 miejsce.

Festiwal przygotowały: Pani Mirosława Dawidowicz-Góra, Pani Paulina Bartzak-Zalewska

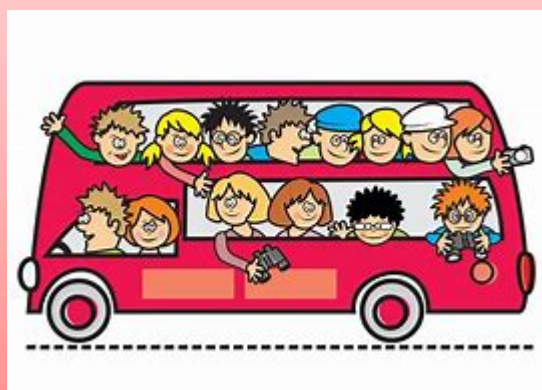
Przygotowała: Kornelia Kupnicka

Jak zachowywać się na wycieczce szkolnej ?

- Trzymamy się grupy lub klasy, z którą jesteśmy na wycieczce.
- O wszystkim ważnym powinniśmy powiadomić opiekuna.
- Tak, jak wszędzie indziej powinniśmy zachować zasady dobrego wychowania.
- Na zbiórkę przychodzimy na czas.
- W autokarze lub autobusie zachowujemy się przyzwoicie oraz kulturalnie.
- Słuchamy się opiekuna, z którym jesteśmy na wycieczce.
- Przestrzegać przepisów ruchu drogowego i zachowywać ostrożność na ulicach i w miejscach, w których może grozić jakiejkolwiek niebezpieczeństwo.
- Kulturalnie odnosić się do opiekunów, kolegów i innych osób.
- Przestrzegać regulaminów dotyczących zachowania się w odwiedzanych miejscach.

Przygotowała: Gabriela Czyżowicz

Egzamin ósmoklasisty z matematyki Przygotowanie do egzaminu

Ostatnie rady przed egzaminem

Nie uczyłem się przez cały rok - co zrobić?

Zgaduję, że duża część uczniów nie uczyła się matematyki przez cały rok. Ta sama grupa czyta ten artykuł na jeden lub dwa dni przed egzaminem. Jeżeli jesteś to właśnie ty, to muszę przyznać, że znajdujesz się w naprawdę trudnej sytuacji. Ale masz jeszcze szansę. Pamiętaj, aby na dzień przed testem dobrze się wyspać, przeczytać sobie powtórzenie (proponuję moje przygotowania do egzaminu) oraz na samym egzaminie używać kreatywnego myślenia. Nie ucz się materiału, ale go powtarzaj - i tak już się niczego nie zdążysz nauczyć. Rób te zadania, które umiesz, a te które nie umiesz zostawiaj na koniec.

Uczyłem się przez cały rok - co zrobić?

Jeżeli uczyłeś się matematyki przez cały rok, to się nie denerwuj. Stres może być twoim największym sprzymierzeńcem ale także wrogiem. Możesz powtórzyć sobie cały materiał, ale nie ucz się szczegółów.

Informacje o egzaminie

Egzamin z matematyki odbędzie się 25 maja w środę. Test powinien zawierać około 19 zadań, w tym 4 otwarte. Na rozwiązanie testu masz 120 minut - to naprawdę dużo czasu!

Jak wygląda egzamin?

Na egzamin ósmoklasisty składa się określona kolejności zadań. Na początku będą zadania zamknięte, a na końcu otwarte. Najprawdopodobniej w zadaniach otwartych pojawi się co najmniej 1 zadanie dotyczące twierdzenia Pitagorasa i 1 zadanie, w którym trzeba będzie ułożyć równanie. Powinny się także pojawić zadania dotyczące podatków, działań na ułamkach, działań na procentach, odczytywania wykresów oraz potęg i wykresów.

Kiedy wyniki?

Wyniki egzaminu ósmoklasisty otrzymamy 1 lipca 2022 roku.

NAJCZĘSTSZE BŁĘDY ORTOGRAFICZNE

Najczęstsze błędy ortograficzne, jakie popełniamy, dotyczą wyrażen przyimkowych. Nierzadko głośmy się nad tym, jak je poprawnie zapisać, a zasada w języku polskim jest prosta – takowe wyrażenia zapisujemy rozdzielnie.

Na pewno

To wyrażenie sprawia najwięcej problemów. Jest to też najczęstszy błąd ortograficzny zapisywany łącznie jako ~~napewno~~. Jednak *na pewno* jako wyrażenie przyimkowe składające się z przyimka *na* oraz słowa *pewno*, które jest synonimem słowa *pewnie*, powinno być zapisywane rozdzielnie, np. *Karolina **na pewno** jeszcze śpi, jest dopiero ósma.*

W ogóle

To również wyrażenie przyimkowe, a więc zapisujemy je rozdzielnie. *Ogół*, tak jak w przypadku wyrażenia *na ogół*, tutaj też musi być oddzielony od przyimka *w*. Jeśli jednak zapisanie tego wyrażenia mimo wszystko okaże się dla Was problematyczne, aby uniknąć takich form jak ~~wogle~~ czy ~~wogule~~, skojarzcie sobie powiedzenie – **I w ogóle**, i w szczególności.

Na razie

To kolejny przykład wyrażenia przyimkowego, a więc zapiszemy je rozdzielnie, czy to w sytuacji, gdy się z kimś żegnamy – *Na razie, kolego!* – czy też, kiedy chcemy powiedzieć: *Czytam właśnie raport o najczęstszych błędach w internecie i **na razie** jedyne, czego pragnę, to rzucić się pod pociąg niczym Anna Karenina.* Doszły nas słuchy, że kiedyś ktoś powiedział, iż są sytuacje, w których *na razie* zapisujemy łącznie jako ~~narazie~~.

Takich sytuacji nie ma!

Poza tym

To również częsty błąd ortograficzny, który popełniamy, zapisując to wyrażenie łącznie: ~~pozatym~~. Możemy to sobie skojarzyć z *poza tamtym*, co do zapisu którego nikt żadnych wątpliwości nie ma. Zarówno *poza tym*, jak i *poza tamtym* to wyrażenia przyimkowe, a więc zapisujemy je rozdzielnie, np. *Na razie nie mam czasu usiąść do tego referatu, poza tym mamy na to jeszcze dwa tygodnie; Poza tamtym wybrykiem Adam to raczej spokojny człowiek.*

Co najmniej

W przypadku tego wyrażenia przyimkowego, które jest błędnie zapisywane jako ~~conajmniej~~, również pomocne może okazać się inne, mianowicie **co więcej**. Analogicznie **co najmniej** również zapiszemy rozdzielnie, np. *W przyszłym roku chcę zdać wszystkie egzaminy co najmniej tak dobrze jak w tym.*

Z powrotem

To wyrażenie sprawia problem pewnie dlatego, że przypomina inne, takie jak *stąd*, *stamtąd* czy *znad* i dlatego nierzadko jest zapisywane jako ~~spowrotem~~ lub ~~zpowrotem~~. To jednak błąd, gdyż i tutaj mamy do czynienia z przykładem wyrażenia przyimkowego, a więc zapiszemy je rozdzielnie. Głoska *z* ulega co prawda ubezdźwięcznieniu, ale my tego ubezdźwięcznienia nie zapisujemy, dlatego piszemy wyłącznie z **powrotem**, np. *Wybraliśmy inną drogę, gdyż nie chcieliśmy iść z powrotem tą samą.*

Wyjątki zapisu wyrażeń przyimkowych

Dobrze jest zapamiętać regułę o pisowni wyrażeń przyimkowych, aby zredukować liczbę popełnianych przez nas błędów ortograficznych, aczkolwiek należy też wiedzieć, że jak to się często w naszym języku zdarza, istnieją od tej reguły wyjątki. Oto i one.

- **Naprawdę**

Choć składająca się z przyimka *na* i rzeczownika *prawda*, partykuła **naprawdę** to wyjątek od reguły o pisowni wyrażeń przyimkowych rozdzielnie, dlatego zapis ~~na prawdę~~ jest niepoprawny. Jak to z wyjątkami bywa, trzeba się ich po prostu nauczyć. Można pomóc sobie innymi, podobnymi przykładami, jak np. *zaprawdę* czy *doprawdy* lub zapamiętać, że prawda łączy!

- **Naprzeciwko**

To kolejny wyjątek wyrażenia przyimkowego zapisanego łącznie. Być może błędna pisownia rozdzielna ~~na przeciwko~~ wynika z tego, że analogicznie do *na wprost* czy *po przeciwnej stronie* chcemy i **naprzeciwko** zapisać w ten sam sposób. Wychodząc naprzeciwko problemom, podpowiadamy, że pisowni łącznej w tym przypadku musimy się po prostu nauczyć.

Inne błędy ortograficzne

Prócz problemów z zapisywaniem wyrażeń przyimkowych według raportu mamy problemy także z innymi takimi wyrażeniami, jak też pojedynczymi słowami.

Na co dzień

Istnieje tak wiele różnych wersji, a poprawna jest tylko jedna: **na co dzień**, np. *Na co dzień staram się być raczej pogodnym człowiekiem.*

À propos

To wyrażenie sprawia duży problem, a jest niezwykle przydatne, dlatego często go używamy. Zapominamy jednak, że jest ono zaczerpnięte z języka francuskiego, a w nim występują litery, których w polskim alfabetcie nie znajdziemy. Taką literą jest m.in. *à*. Przy wyrażeniu **à propos** zapominamy o **akcencie**, a pisownię upraszczamy błędnie do ~~a propos~~ lub ~~apropo~~.

Sprzed

Sprzed może mieć kilka znaczeń, o który powiedzieliśmy już tutaj: **Sprzed czy z przed?** . Błędny zapis ~~zprzed~~ może wynikać z panującego przeświadczenia, że zapis danego słowa zależy od sensu wypowiedzi . Otóż nie! W każdym przypadku zapiszemy to słowo łącznie, czyli **sprzed**, np. *Sprzątnij mi to sprzed nosa, bo mi to przeszkadza; Zegarek, który nosisz, pochodzi jeszcze sprzed wojny.*

źródło pomocnicze: www.polszczyzna.pl

Przygotowała: Agnieszka Drabik

REDAKCJA GAZETKI SZKOLNEJ

„KROPECZKA”

MAJA ŚWIRBUT – redaktor naczelny

Oliwia Szachniewicz

Laura Ferens

Dagmara Baczewska

Gabriela Czyżowicz

Marika Marczuk

Hanna Ciasnocha

Oliwia Okoń

Kornelia Kupnicka

Ewa Kowalska

Kacper Romuk

Szymon Krężelok

Opieka: Agnieszka Drabik